

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců
Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobkyně: **Obec Z.**
sídlem X
zastoupena advokátem Mgr. Jiřím Nezhybou
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 31. 5. 2016, č. j. 080495/2016/KUSK,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

- Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 12. 8. 2016, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil usnesení Městského úřadu Klecany, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 19. 2. 2016, č. j. 1109/2016. Stavební úřad svým usnesením rozhodl, že žalobkyně není účastníkem řízení o umístění stavby „*Letiště Vodochody – Odbavovací plocha západ – odvodnění*“ vedeného pod sp. zn. SZ 676/SÚ/2015 na základě žádosti Letiště Vodochody a. s. (dále jen „žadatel“).
- Žalobkyně tvrdí, že jako vlastník pozemků p. č. X, X, X, X a X v katastrálním území Z. měla být účastníkem územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění zákona č. 39/2015 Sb. (dále jen „stavební zákon“). Na jejích pozemcích se totiž nachází kanalizační sběrač, jehož prostřednictvím

jsou odváděny odpadní vody z celého areálu Letiště Vodochody, přičemž předmětem záměru žadatele bylo umístění kanalizačních potrubí a odvodňovacích žlabů, které měly být nově zaústěny do téhož kanalizačního sběrače, jaký se nachází na pozemcích žalobkyně. Kapacita tohoto kanalizačního sběrače dle žalobkyně již nyní nedostačuje množství odváděných odpadních a dešťových vod z areálu letiště, což vede ke vzniku havarijních stavů na přivaděči. I při menších srážkách dochází k výtokům vody z přivaděče na pozemky žalobkyně a k jejich podmáčení a znečištění, a tedy i ke znehodnocení pozemků. Postup správních orgánů, které účastenství žalobkyně v řízení odmítly, žalobkyně považuje za nesprávný a odporující judikatuře. Argumentace správních orgánů byla založena na tom, že nejbližší pozemky žalobkyně jsou od pozemků žadatele vzdáleny 1,4 km, což má vylučovat možnost dotčení jejích práv. S tím žalobkyně nesouhlasí a konstatuje, že její pozemky jsou se stavbou funkčně propojeny prostřednictvím kanalizace zakončené kanalizačním sběračem. Žalobkyně bude dotčena imisemi v podobě vytékajících odpadních vod na její pozemky. Za této situace je vzdálenost pozemků od záměru nepodstatná.

3. K možnosti přímého dotčení na právech žalobkyně dále uvádí, že v důsledku umístění stavby dojde k nárůstu objemu vod odváděných z areálu letiště prostřednictvím koncového přivaděče do Vltavy. Jelikož je přivaděč již nyní v havarijním stavu, povede umístění a realizace záměru k devastaci pozemků žalobkyně a přírodního parku Dolní Povltaví. Mimoto je projektová dokumentace předložená žadatelem vadná, neboť ignoruje stav přivaděče a obsahuje nesprávné hydrotechnické výpočty, které předpokládají, že „*odtok bude regulován na odtok stávající*“, což je však dle názoru žalobkyně absurdní, neboť větší množství kapaliny nelze stlačit tak, aby byla dosažena kapacita přivaděče, která již nyní nepostačuje. Správní orgány souhlasily s tvrzením žalobkyně o nárůstu objemu odváděných vod a současně nezpochybnilly havarijní stav kanalizačního přivaděče, vyšly však z toho, že podle projektové dokumentace bude zvýšený objem vod regulován na stávající odtok – aniž by bylo vysvětleno jak. Správní orgány svým postupem vytvořily jakýsi začarovaný kruh, kdy žalobkyni znemožnily uplatnit věcnou argumentaci ke špatným výpočtům a vadné projektové dokumentaci z důvodu, že ji vyloučily z řízení na základě závěrů vadné projektové dokumentace. Otázky úplnosti a správnosti projektové dokumentace i negativního dotčení vodohospodářských poměrů v území bude třeba řešit v rámci územního řízení. Tvrzení jednoho z účastníků, jehož pravdivost žalobkyně zpochybnila, tak nemohlo být podkladem pro vyloučení jiného subjektu z okruhu účastníků. Správní orgány však dle mínění žalobkyně směšovaly důvody pro vyhovění žádosti žadatele s podmínkami pro přiznání postavení účastníka. Existence pouhé možnosti přímého dotčení na právech přitom byla dána. Doporučení žalovaného, aby žalobkyně řešila dotčení svých práv s vlastníkem, považuje žalobkyně za nepřipadné, neboť vlastníkem kanalizace je žadatel, který nechal zpracovat vadnou projektovou dokumentaci. Na podporu svých tvrzení žalobkyně odkazuje na odborný posudek z června 2015, který předložila již v územním řízení, a na znalecký posudek z 20. 6. 2016, z nichž mimo jiné plyne, že hodnoty dle projektové dokumentace jsou poddimenzované. Vedle toho žalobkyně připojuje tři vyjádření znalce dokumentující, že její pozemky a životní prostředí jsou poškozovány vodami, jež masivně vytékají z kanalizačního přivaděče (včetně znečištěných vod).
4. Důvod nezákonnosti správních rozhodnutí spatřuje žalobkyně také v tom, že se správní orgány odchýlily od své dřívější praxe, neboť v předchozím řízení žalobkyni za účastníka označily a jednaly s ní. Žalovaný to odůvodnil tím, že žadatel předložil ve věci nové

žádosti nové podklady, na jejichž základě lze dospět k závěru, že žalobkyně není účastníkem řízení, aniž přezkoumatelně zdůvodnil, o jaké nové podklady se jednalo. Žalobkyně v tomto kontextu rekapituluje, že žadatel požádal o umístění záměru odvodnění odbavovací plochy již v roce 2014, přičemž žalobkyně byla účastníkem řízení a na základě jejích námitek dokonce bylo územní řízení zastaveno. V roce 2015 pak žadatel podal novou žádost o umístění stavby „*Letiště Vodochody – odbavovací plocha – odvodnění*“. Úvahu o změně podkladů či změně návrhu přitom žalobkyně označuje za účelovou snahu o vyloučení žalobkyně z řízení, neboť jsou oba záměry téměř identické a týkají se stejných pozemků. Také projektová dokumentace je zpracována obdobně. Argumentace o rozdílech mezi oběma záměry je dle žalobkyně nepřezkoumatelná.

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že se všemi odvolacími námitkami podrobně zabýval, své úvahy náležitě odůvodnil (např. doloženými vyjádřeními dotčených orgánů včetně vyjádření Ministerstva zemědělství ze dne 26. 2. 2016) a k dané věci již nemá co dodat. Navrhuje, aby soud žalobu zamítl.
6. Žalobkyně na stručné vyjádření žalovaného reagovala replikou, ve které konstatuje, že rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 26. 2. 2016 na danou věc nepřiléhá, neboť v něm bylo řešeno odvolání proti závaznému stanovisku, a navrhuje dokazování výsledkem soudního znalce M. J., který je autorem znaleckého posudku ze dne 20. 6. 2016, jež přiložila k žalobě. Žalobkyně soud informuje o tom, že na územní řízení navazovalo stavební řízení, v němž Úřad pro civilní letectví vydal dne 30. 5. 2016 stavební povolení, které bylo později zrušeno v přezkumném řízení rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 13. 2. 2017. Současně žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 22. 11. 2016, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti shora uvedenému stavebnímu povolení, přičemž Městský soud v Praze žalobě přiznal odkladný účinek s odůvodněním, že žalobkyně předložila odborné podklady dokazující poškozování životního prostředí a havarijní stavy na kanalizačním sběrači. Podle městského soudu tak žalobkyně doložila, že by pro ni výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Přitom požadovaná intenzita dotčení zakládající účastenství ve správním řízení je nižší než intenzita dotčení nezbytná pro osvědčení újmy odůvodňující přiznání odkladného účinku.
7. Žalovaný v duplice zejména konstatuje, že rozhodoval na základě předložených podkladů, které před vydáním napadeného rozhodnutí zhodnotil a posoudil. Případné další posudky, výpovědi či stanoviska, které nebyly součástí správního spisu, považuje za relevantní v tom smyslu, že by měly mít vliv na výsledek řízení o žalobě. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 13. 2. 2017 žalovaný v době vydání napadeného rozhodnutí nemohl zohlednit. Důkazy, které neexistovaly v době vydání napadeného rozhodnutí a které byly nově navrženy až v řízení o žalobě, nemohou jít žalovanému k tíži. Závěrem žalovaný konstatuje, že předmětem řízení je to, zda žalobkyně byla či nebyla účastníkem řízení. Většina žalobních výtek tak směřuje mimo rámec soudního řízení.

II. Obsah správního spisu

8. Dne 30. 9. 2015 žadatel podal žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby „*Letiště Vodochody – Odbavovací plocha západ – odvodnění*“ sestávající z několika stavebních objektů (odvodňovací žlaby, záchytná nádrž, zpevněná manipulační plocha, kanalizační potrubí aj.) na pozemky p. č. X, X, X, X a X v katastrálním území V. a na pozemky p. č. X, X a X v katastrálním území P. Dle projektové dokumentace datované k prosinci

2015 má být stavba umístěna do nezastavěného území v severozápadní části oploceného areálu společnosti Letiště Vodochody a. s. a má sloužit k odvodnění stávající odbavovací plochy využívané zejména k dočasnému parkování letadel a k přípravě letadel před startem. Stávající způsob odvodnění je založen na tom, že většina dešťových vod z odbavovací plochy o rozloze cca 4 850 m² je sváděna přímo na okolní zatravněný terén a likvidována vsakem a pouze severní část odbavovací plochy o rozloze cca 2 800 m² je podélně vyspádovaná do odtokového betonového žlabu a dešťová voda je odváděna do areálové kanalizace ve vlastnictví společnosti AERO Vodochody a. s. ústící do Vltavy. Protože dle hydrogeologického průzkumu není vhodné likvidovat dešťovou vodu vsakem do horninového prostředí, hodlá žadatel umístit a posléze realizovat novou stavbu odvodnění odbavovací plochy. Z projektové dokumentace vyplývá, že „*je navrženo podchycení srážkových vod z celé odbavovací plochy systémem povrchového liniového odvodnění, jejich zadržení v retenčním prostoru a převedení přes havarijní prvky do stávající areálové kanalizace, přičemž odtok z celé odvodňované plochy bude regulován na odtok stávající tak, aby nedošlo k přetížení stávajícího kanalizačního přivaděče, který je v majetku společnosti AERO Vodochody a. s., a plánovaný způsob likvidace srážkových vod neohrožoval stávající vodní zdroje v okolí*“. Nově tedy má být kanalizací odvodňována celá plocha o výměře cca 7 650 m², nikoli pouze 2 800 m². Pro zvýšení bezpečnosti má dojít ke snížení stávajícího odtoku o 25 % z 54,9 l/s na 40 l/s. Proto má být v rámci stavby zřízen retenční prostor o objemu 100 m³, z něhož budou dešťové vody postupně vypouštěny přes regulátor odtoku (tzv. škrtící úsek). Při hydrotechnických výpočtech vychází projektová dokumentace z periodicity návrhové deště $n = 0,1$ – desetiletý déšť (v souladu s doporučeními zástupců Povodí Vltavy a Městského úřadu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav).

9. Ze sdělení Městského úřadu Kralupy nad Vltavou, odboru životního prostředí, ze dne 30. 11. 2015 adresovaného žalovanému plyne, že kanalizační přivaděč je součástí kanalizace pro veřejnou potřebu a v roce 2013 byl při místním šetření zjištěn jeho špatný stav. Sanační opatření byla provozovatelem kanalizace naplánována na roky 2015 a 2016. Další výzvy provozovateli směřující k tomu, aby realizoval nápravná opatření, označil Městský úřad Kralupy nad Vltavou v citovaném vyjádření v situaci, kdy již byly sanační opatření naplánována, za neúčelné.
10. Zahájení územního řízení ve věci žádosti žadatele bylo většině účastníků oznámeno přípisem stavebního úřadu ze dne 16. 12. 2015. Žalobkyně, která nebyla zařazena mezi účastníky řízení, zaslala stavebnímu úřadu dne 14. 1. 2016 podání, v němž uvedla, že je účastníkem řízení, a žádala, aby s ní takto bylo jednáno. Dne 18. 1. 2016 žalobkyně podala námítky proti územnímu záměru žadatele, v nichž tvrdila, že je účastníkem řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) a c) stavebního zákona. Měla za to, že její pozemky mohou být přímo dotčeny územním záměrem, neboť se na nich nachází kanalizační přivaděč, který je v havarijním stavu a nemá dostatečnou kapacitu, což dokládala posudkem z června 2015. Žalobkyně mimo jiné tvrdila, že reálně hrozí, že bude docházet k přetěžování odvodňovacích prvků i stávajícího kanalizačního přivaděče, k průsakům z kanalizačního potrubí do okolí, propadům půdy a jiným havarijním situacím v dotčeném území, v důsledku čehož může být negativně ovlivněna okolní krajina včetně lesních pozemků a vlastnické právo žalobkyně jakožto vlastníka pozemků s kanalizačním přivaděčem. V posudku z června 2015, vyhotoveném tříčlenným zpracovatelským týmem zpracovatele VHSPROJEKT – M. J., je kromě jiného kritizováno to, že hydrotechnické výpočty byly v projektové dokumentaci provedeny za použití návrhové intenzity patnáctiminutového

deště s dobou opakování 10 let, a nikoli 100 let, a také je zpochybňována správnost výpočtů pro tzv. škrtící úsek kanalizace.

11. Dne 19. 1. 2016 proběhlo ve věci jednání, jehož se zástupce žalobkyně účastnil. Následně dne 19. 2. 2016 vydal stavební úřad usnesení, jímž rozhodl, že žalobkyně není účastníkem řízení, což odůvodnil tím, že se územní záměr nenachází na území žalobkyně – obce Z., a tak se neuplatní § 85 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Účastenství žalobkyně nebylo možné dovozovat z § 85 odst. 2 písm. c) stavebního zákona ve spojení s § 115 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 39/2015 Sb., neboť nešlo o vodoprávní řízení, nýbrž o územní řízení. Stavební úřad nepovažoval žalobkyni ani za účastníka ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, jelikož její nejbližší pozemky jsou od pozemků, na něž má být stavba umístěna, vzdáleny cca 1,4 km. Protože z projektové dokumentace plyne, že odtok bude regulován na odtok stávající, nedojde na území žalobkyně k žádné změně oproti současnému stavu, a tak nemohou být územním rozhodnutím její vlastnická práva přímo dotčena.
12. Proti usnesení stavebního úřadu ze dne 19. 2. 2016 podala žalobkyně odvolání, v němž podobně jako v žalobě argumentovala tím, že jako vlastník pozemků p. č. X, X, X, X a X v katastrálním území Z. byla účastníkem řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, neboť může být umístěním stavby přímo dotčena na svém vlastnickém právu s ohledem na to, že je kanalizační přivaděč v havarijním stavu a s vysokou pravděpodobností hrozí průsaky do půdy a znehodnocení jejích pozemků. Stavební úřad však dle žalobkyně možné dotčení jejích práv bagatelizoval.
13. Žalovaný v napadeném rozhodnutí ze dne 31. 5. 2016 potvrdil názor stavebního úřadu, že žalobkyně není účastníkem řízení. Otázku údajné absence řádné údržby přivaděče žalovaný označil za bezpředmětnou, neboť nebyla předmětem územního řízení. Případné dotčení svých práv provozem přivaděče musí žalobkyně řešit s jeho vlastníkem. Důvody, pro které žalobkyně nebyla účastníkem územního řízení, popsal stavební úřad dostatečně. Posouzení okruhu účastníků řízení je náročným procesem závislým na všech okolnostech případu, proto je třeba vykládat judikaturu k účastenství s ohledem na konkrétní okolnosti té které věci. S ohledem na to, že pozemky žalobkyně jsou od pozemků žadatele vzdáleny 1,4 km, a s ohledem na charakter umísťované stavby je dle žalovaného zjevné, že žalobkyně není vzdálenějším sousedem, a tedy ani účastníkem řízení. Namítané průsaky do půdy a možné znehodnocení pozemků žalobkyně s předmětem usnesení stavebního úřadu nesouvisí. Žalovaný neshledal nic, co by nasvědčovalo tomu, že by umísťovaná stavba mohla ohrozit či omezit žalobkyni jako vlastníka pozemků. Dopředu totiž nelze předjímat, že umísťovaná stavba nebude řádně provedena a po celou dobu své existence řádně udržovaná. Nedostatečná údržba již povolené a léta užívané stavby není důvodem pro přiznání účastenství v řízení o umístění jiné stavby. Žalovaný dále konstatoval, že negativní stanovisko Městského úřadu Kralupy nad Vltavou, odboru životního prostředí, bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného, přičemž odvolání proti naposledy zmíněnému rozhodnutí bylo zamítnuto jako nepřipustné. K argumentaci žalobkyně, že v podobné věci již jednou byla účastníkem řízení, žalovaný uvedl, že dle vyjádření stavebního úřadu došlo ke změně návrhu a v důsledku toho i ke změně okruhu účastníků.
14. Pro úplnost soud konstatuje, že stavební úřad vydal dne 24. 2. 2016 územní rozhodnutí, jímž rozhodl o umístění stavby „*Letiště Vodochody – Odbavovací plocha západ – odvodnění*“. Proti územnímu rozhodnutí podal jeden z účastníků (obec P.) odvolání, které žalovaný zamítl jako opožděné.

III. Průběh jednání před krajským soudem

15. V průběhu jednání soud provedl důkaz znaleckým posudkem č. 2/1/2016 ze dne 20. 6. 2016, z jehož mapové přílohy (v soudním spise založeno na č. 1. 24) vyplynulo, že problematická pasáž kanalizačního sběrače, do nějž je umístovaná stavba napojena, prochází přes pozemky žalobkyně, která v této souvislosti zdůraznila, že v kritickém úseku mezi šachtami 44-48 se odpadní vody, které nejsou předčištěné a mohou obsahovat i zbytky ropných látek, dostávají na povrch. Z oznámení stavebního úřadu o zahájení územního řízení ze dne 8. 12. 2014 pak vyplynulo, že žalobkyně byla podle připojeného rozdělovníku považována v územním řízení o obdobném záměru za účastníka řízení.
16. Žalobkyně při jednání zopakovala, že fyzická vzdálenost pozemků žalobkyně od umístovaného záměru není relevantní, neboť pozemky jsou se záměrem spojeny prostřednictvím kanalizačního přivaděče. Tvrzené technické parametry záměru, tj. tvrzení, že nedojde k navýšení odtoku do kanalizačního přivaděče, žalobkyně zpochybnila, avšak žalovaný jí odmítnutím účastenství znemožnil k těmto otázkám v řízení argumentovat. Žalobkyně k těmto technickým parametrům předložila a i nyní u soudu předkládá řadu důkazů. Žalobkyně upozornila také na nekonzistenci přístupu žalovaného, který ji v jiných řízeních souvisejících s problematickým kanalizačním sběračem (např. v územním řízení týkajícím se modernizace ČOV v areálu žadatele) v konečném důsledku za účastníka řízení považoval, zatímco v tomto řízení nikoliv. Žalobkyně je přesvědčena, že měla být účastníkem řízení, protože umístovanou stavbou mohla být dotčena na svých právech. Žalobkyni není jasné, v jakém jiném řízení by měla svá práva v souvislosti s připojováním řady dílčích záměrů na vadný kanalizační přivaděč hájit.
17. Žalovaná setrvala na dosavadní argumentaci, že napadené rozhodnutí se netýká umístění kanalizačního sběrače, jehož vadný stavební stav žalobkyně namítá. Jeho nefunkčnost je předmětem jiných řízení. Navíc ze zprávy České inspekce životního prostředí je žalovanému známo, že v letech 2014-2016 byly na kanalizačním přivaděči provedeny opravy a též zkoušky těsnosti. Stav kanalizačního sběrače je řešen v jiných řízeních, kde žalobkyně může uplatňovat svá práva.

IV. Posouzení žaloby krajským soudem

18. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Soud nepovažoval za nutné provádět nad rámec již uvedeného ve věci další dokazování, neboť vše podstatné plyne ze správního spisu. Seznámení se s obsahem správního spisu přitom dle konstantní judikatury dokazováním není a lze je uskutečnit i mimo jednání (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publikovaný pod č. 2383/2011 Sb. NSS, oba dostupné stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že součástí správního spisu je vedle napadeného rozhodnutí či oznámení o zahájení územního řízení ze dne 16. 12. 2015, jimiž žalobkyně navrhovala dokazovat, také odborný posudek z června 2015, nevyhověl soud ani návrhu na dokazování tímto posudkem a vycházel z něj jako ze součásti správního spisu. Soud zamítl návrh na provedení důkazu výsledkem znalce M. J. a odbornými vyjádřeními ze dnů 8. 6. 2016, 17.

6. 2016 a 2. 8. 2016, které mají dle tvrzení žalobkyně osvědčovat špatný stav kanalizačního přivaděče a s tím související poškození jejich pozemků a nesprávně provedené výpočty v žadatелеm předložené dokumentaci. Skutečnost, že byl kanalizační přivaděč v době vydání napadeného rozhodnutí ve špatném technickém stavu, totiž má soud za osvědčenou již na základě obsahu správního spisu (viz např. citované sdělení Městského úřadu Kralupy nad Vltavou, odboru životního prostředí, ze dne 30. 11. 2015), a tak je nadbytečné prokazovat ji dalšími důkazy, nehledě na to, že je soud s jejich obsahem seznámen i z úřední činnosti, neboť jsou součástí správního spisu předloženého v soudním řízení vedeném mezi týmiž účastníky zdejším soudem pod sp. zn. 48 A 100/2017. Otázka správnosti projektové dokumentace a kapacity kanalizace není pro souzenou věc podstatná, a tak je rovněž nadbytečné provádět v tomto rozsahu dokazování. Soud zamítl i návrh na dokazování rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 13. 2. 2017, jímž bylo zrušeno stavební povolení ze dne 30. 5. 2016, usnesením Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2017 o přiznání odkladného účinku žalobě proti stavebnímu povolení vydanému dne 30. 5. 2016, žádosti o poskytnutí informací ze dne 20. 2. 2017 a odpovědi na tuto žádost, neboť se všechny tyto listiny týkají stavebního řízení, a nikoli územního řízení, a tedy jsou pro rozhodnutí soudního sporu irelevantní.

20. Jádrem souzené věci spočívá v otázce, zda žalobkyně byla účastníkem územního řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, podle něhož jsou účastníky územního řízení *„osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno“*.
21. Pojem *„sousední pozemek“* je třeba s ohledem na ustálenou judikaturu vykládat tak, že se nejedná pouze o pozemek mající společnou hranici s pozemkem, na kterém má být stavba umístěna a realizována, nýbrž je sousedství třeba chápat širěji, neboť stavby se neprojevují jen v hranicích stavebního pozemku (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 609/04, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 As 101/2014-98). Žalobkyni je třeba dát za pravdu v tom, že za sousední lze v některých případech považovat i pozemek, který je od stavby značně vzdálen. To lze ilustrovat například na věci řešené rozsudkem ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008-111, publikovaném pod č. 2029/2010 Sb. NSS, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že účastníkem řízení měl být vlastník stavby vzdálené cca 700 metrů od povolované stavby větrných elektráren.
22. Pojem *„přímé dotčení na vlastnickém právu“* je v judikatuře vykládán jako změna poměrů v lokalitě vyvolaná zamýšlenou stavbou, která má (negativní) vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv. Může se jednat například o dotčení imisemi, tj. stíněním, hlukem, prachem, pachem, kouřem, vibracemi, světlem či zvýšenou intenzitou dopravy (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, č. 2932/2013 Sb. NSS nebo ze dne 14. 2. 2014, č. j. 6 As 10/2013-58). Za imise způsobující přímé dotčení je možné pokládat i odpadní vody unikající na sousední pozemek či ovlivňující kvalitu vody na sousedním pozemku. Aby však byla dána *„možnost přímého dotčení“* ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, muselo by se jednat o možnost reálnou, založenou skutkovým stavem ke dni rozhodnutí, a také bezprostřední, jež hrozí v přímé souvislosti se stavebním záměrem. O přímé dotčení nepůjde v případě vlastníka pozemku, na kterém ke zvýšení imisí podle dokumentace nedojde, bez ohledu na to, že v případě vady, poruchy či chybného technologického postupu by mohlo dojít ke zvýšení hladiny imisí nad míru přiměřenou poměrům i na tomto pozemku. V územním řízení

plyne možnost přímého dotčení práv z podmínek provedení stavby dle relevantní projektové dokumentace, z níž následné územní rozhodnutí vychází (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 215/2018-33).

23. Soud dále připomíná, že stavební úřad v územním řízení posuzuje záměr žadatele z hledisek vyjmenovaných v § 90 stavebního zákona, tedy z hledisek jeho zasazení do území a uzpůsobení veřejným zájmům v území, přičemž stanoví podmínky pro uskutečnění záměru. Při posuzování těchto otázek stejně jako při stanovení okruhu účastníků řízení vychází z dokumentace předložené žadatelem a zpracované autorizovanou osobou. Až ve stavebním řízení je hodnoceno, zda předložená (a v návaznosti na závěry územního řízení eventuálně upravená či doplněná) dokumentace odpovídá podmínkám vytyčeným v územním řízení, a je řešena konkrétní podoba stavby, tedy její provedení a technické řešení, způsob užívání či návaznost na jiné podmiňující stavby (srov. zejména § 115 odst. 1 stavebního zákona).
24. Na základě shora uvedených východisek soud ve shodě se správními orgány dospívá k závěru, že v případě žalobkyně absentuje podmínka přímého dotčení na jejím vlastnickém právu, a proto žalobkyně nebyla a neměla být účastníkem územního řízení. Soud nemá důvod zpochybňovat tvrzení žalobkyně, že kanalizační přivaděč nebyl v minulosti dostatečně udržován a nacházel se v havarijním stavu, který si žádal přijetí sanačních opatření, neboť tyto skutečnosti plynou z vyjádření a fotografií založených ve správním spise a nepopírá je ani žalovaný. Pro souzenou věc je však rozhodné to, že žalobkyní zmiňovaný nežádoucí stav, v jehož důsledku docházelo ke znehodnocování majetku a poškozování životního prostředí, existoval ještě v době předcházející zahájení územního řízení. Dotčení vlastnického práva tak bylo následkem jiných, v minulosti nastalých okolností, které byly nezávislé na záměru žadatele. V tomto ohledu lze souhlasit se žalovaným v tom, že problémy žalobkyně spojené s havarijním stavem kanalizace bylo namísto řešit zejména s jejím vlastníkem (jímž byla dle správního spisu osoba odlišná od žadatele, třebaže žalobkyně tvrdí opak).
25. Žalobkyně argumentuje tím, že realizací stavby dojde k nárůstu objemu vod odváděných kanalizací z areálu letiště do Vltavy, což bude mít na její pozemky devastující účinky. K tomu soud poznamenává, že umísťovaná stavba byla navržena jako stavba s retenčním systémem, který má zadržovat likvidované srážkové vody a postupně je vypouštět do kanalizačního systému tak, aby nedocházelo k přetěžování kanalizačního přivaděče. Záměr předpokládá, že celkový objem odtékajících dešťových vod sice bude vyšší než objem stávající, ale bude regulován škrtícím potrubím na odtok nepřekračující 40 litrů za sekundu, tj. na hodnotu nižší, než je současný povolený odtok (dle průvodní zprávy k projektové dokumentaci 54,9 l/s). Zatímco stávající situace je taková, že dešťové vody jsou z odbavovací plochy odváděny bez předčištění a kanalizace není vybavena havarijními prvky, záměr je založen na pravém opaku. Ze spisového materiálu tudíž plyne, že podle žadatelem předloženého záměru mají být do přivaděče přiváděny méně znečištěné dešťové vody o objemu odtoku nepřekračujícím současný odtok dešťových vod z odbavovacího prostoru letiště. Za této situace, odpovídala-li by v budoucnu realizovaná stavba předložené dokumentaci a byla-li by provozována v souladu s ní, není důvod domnívat se, že by se umístění stavby žadatele a její řádný provoz samy o sobě mohly přímo negativně dotknout vlastnických práv žalobkyně.
26. Tím, co může zasahovat do vlastnických práv žalobkyně, je provoz již umístěné a vybudované kanalizace vedoucí přes její pozemky. Tato kanalizace procházející skrze

pozemky žalobkyně, jež jsou značně vzdáleny od pozemků, na něž žadatel míní umístit stavbu odvodnění, ovšem předmětem územního řízení, o něž v tomto soudním řízení jde, nebyla, a tak její havarijní stav a následky z toho plynoucí nemohly založit účastenství žalobkyně v územním řízení. To však nic nemění na tom, že v územním řízení mělo být ke stavu kanalizace přihlédnuto, což také bylo učiněno. Ze správního spisu je zjistitelné, že dotčené správní orgány na špatný stav kanalizace upozorňovaly a stavební úřad v územním rozhodnutí stanovil, že dokumentace pro povolení stavby má být zpracována tak, že bude prověřen technický stav a kapacita kanalizační stoky, do níž budou dešťové vody přiváděny. Tato (pro stavební řízení závazná) podmínka odpovídá tomu, že samotná podoba stavby, její proveditelnost v souladu s dokumentací i provozuschopnost a bezproblémové napojení na kanalizaci budou předmětem stavebního, nikoli územního řízení. Řešení těchto aspektů tedy má své místo až ve stavebním, resp. vodoprávním řízení (ve věci záměru odvodnění letiště by měla být stavba povolována jak specializovaným Úřadem pro civilní letectví, tak vodoprávním úřadem). Bude-li ve stavebním nebo vodoprávním řízení shledáno, že dokumentace neodpovídá podmínkám stanoveným v územním řízení nebo že napojení na kanalizaci jakožto navazující stavbu nelze provést pro její havarijní stav, nedostatečnou kapacitu či propustnost, popř. bude zjištěno, že skutečný maximální odtok ze stavby v podobě, jak byla povolena územním rozhodnutím, bude přesahovat v součtu s ostatními připojenými stavbami maximální povolený odtok navazující stokové sítě (kanalizačního přivaděče), pak stavební povolení, resp. je podmiňující povolení k nakládání s vodami nebude moci být vydáno (eventuálně by stavební povolení mělo podmínit vydání kolaudačního rozhodnutí či kolaudačního souhlasu prokázáním odstranění zjištěných nedostatků).

27. Povedou-li výsledky stavebního či vodoprávního řízení k tomu, že stavební dokumentace je neúplná či vadná a že prováděním stavby bude dotčeno vlastnické právo žalobkyně (třeba proto, že odtok dešťových vod bude za daných parametrů stavby ve skutečnosti vyšší než předpokládaný v dokumentaci či vyšší než povolený a možný), pak bude namíste žalobkyni přibrat do takového řízení jako účastníka podle § 109 stavebního zákona (skutečnost, že dotčení žalobkyně na jejím vlastnickém právu v územním řízení z dokumentace nevyplynulo, není překážkou pro tento postup; k tomu, že se pro stanovení okruhu účastníků ve vodoprávním řízení uplatní i § 109 stavebního zákona, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 As 78/2011-69). Přestože tedy žalobkyně nebyla účastníkem územního řízení, bude za splnění zákonných podmínek účastníkem stavebního či vodoprávního řízení. Vedle toho lze s ohledem na obsah předloženého správního spisu předpokládat, že žalobkyně jakožto obec bude účastníkem vodoprávního řízení podle § 115 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Protože předmětem vodoprávního řízení by mělo být řešení právě těch otázek, které žalobkyně v žalobě považuje za problematické (tj. kapacita kanalizace, technický stav kanalizačního přivaděče či parametry retenčního systému; zde bude též rozhodováno o tom, jaký maximální okamžitý objem odpadních vod bude žadateli povoleno vypouštět), bude mít žalobkyně příležitost hájit jí zmiňované zájmy, jako je ochrana životního prostředí (a zprostředkovaně též ochrana vlastnictví), v řízení, které je k posouzení jejich dotčení určeno. Za těchto okolností se soud nedomnívá, že by závěr o tom, že žalobkyně nebyla účastníkem územního řízení, zbavoval žalobkyni možnosti řádně hájit své oprávněné zájmy nebo že by zasahoval do jejího práva na spravedlivý proces.

28. Žalobkyně taktéž tvrdí, že se stavební úřad odchýlil od své předchozí praxe, neboť s ní nejednal jako s účastníkem řízení, přestože v předcházejícím územním řízení o obdobném stavebním záměru žadatele, zahájeném v roce 2014 a zastaveném v únoru 2015, ji za účastníka řízení považoval. K tomu soud poznamenává, že stavební úřad svůj postup v usnesení ze dne 19. 2. 2016 zdůvodnil, třebaže tak učinil pouze velmi stručně. Z usnesení stavebního úřadu lze dovodit, že důvod, pro který nejednal s žalobkyní jako s účastníkem řízení, spočíval v tom, že podle nově předložené projektové dokumentace se sice celkový objem dešťové vody odváděné do kanalizačního systému zvýší, ale současně bude odtok regulován na stávající odtok, a tak se na postavení žalobkyně nic nezmění. Právě tento aspekt dokumentace byl pro stavební úřad klíčový. Jeho závěr je tedy přezkoumatelný a současně jej soud pokládá za správný, neboť sám dospěl k témuž (tedy že se odtok odváděné dešťové vody nezvýší a navíc nebude dle předložené dokumentace překračovat povolený limit). Shora uvedené je rovněž v souladu s tím, že dle „*odborného oponentního posudku*“ z června 2015, který žalobkyně předložila stavebnímu úřadu během územního řízení a který je součástí správního spisu, se novější dokumentace žadatele liší od starší tím, že obsahuje posouzení hydrotechnické situace. Hydrotechnické výpočty kalkulující s intenzitou návrhového deště a stanovující objem odtoku z odbavovací plochy do kanalizace procházející skrze pozemky žalobkyně tedy byly tím, co stavební úřad přímělo přehodnotit účastenství žalobkyně v nově zahájeném územním řízení.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

29. Protože soud neshledal žalobu důvodnou, rozhodl o jejím zamítnutí (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Úspěšný žalovaný vznik nákladů řízení o žalobě netvrdil ani ze soudního spisu neplyne, že by mu vznikly nějaké náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. prosince 2018

Olga Stránská, v. r.
předsedkyně senátu